

Adaptacja do zmian klimatu

2021-05-21

Miasta to tereny szczególne, zarówno pod względem ich wrażliwości, bo koncentrują się w nich najpilniejsze współczesne wyzwania, ale także tkwiącego w nich potencjału innowacji. Ludność, która w nich mieszka stanowi obecnie ponad 60% populacji kraju - skala problemu jest więc olbrzymia. Wysoki poziom urbanizacji oznacza, że zmiany klimatu mają ogromny wpływ na dynamikę rozwoju miast i jakość życia ich mieszkańców. Aby za nimi nadążyć zrodziła się inicjatywa opracowania strategii dla dużych, polskich miast, nakreślająca drogę jaką powinny pójść, aby sprostać wyzwaniom.

Miejski Plan Adaptacji

Jak powstawał?

- Powstanie Planu adaptacji miasta Krakowa jest konsekwencją długofalowej polityki władz miasta, mającej na celu ograniczenie negatywnych skutków zmian klimatu. Miasto zrealizowało jak dotąd kilka programów sektorowych w różnych obszarach, jak np. w zakresie poprawy stanu środowiska przyrodniczego czy dostępności komunikacyjnej.
- *Plan adaptacji miasta Krakowa do zmian klimatu do roku 2030* powstał w oparciu o porozumienie zawarte w lipcu 2015r. pomiędzy Gminą Miejską Kraków a Ministerstwem Środowiska, w którym zadeklarowano udział w projekcie „Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców”.
- Celem głównym tego projektu była ocena wrażliwości i podatności na zmiany klimatu dla każdego z 44 największych polskich miast i zaplanowanie działań adaptacyjnych, adekwatnych do zidentyfikowanych zagrożeń.
- Projekt był realizowany przez wiodące podmioty działające w sektorze ochrony środowiska: konsorcjum składające się z: Instytutu Ochrony Środowiska - Państwowego Instytutu Badawczego, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowego Instytutu Badawczego, Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych oraz firmy konsultingowo- inżynierskiej Arcadis.
- Projekt został sfinansowany przez Unię Europejską z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz ze środków budżetu państwa.

Kto uczestniczył w jego tworzeniu?

- Przedstawiciele Urzędu Miasta Krakowa, jednostek i spółek miejskich
- Reprezentanci środowisk naukowych i administracji publicznej
- Konsorcjum Wykonawców

Jakie były jego etapy?

- Identyfikacja zagrożeń wynikających ze zjawisk klimatycznych i ich konsekwencji
- Analiza wrażliwości i wybór sektorów wrażliwych
- Opracowanie scenariuszy klimatycznych

- Ocena ryzyka (prawdopodobieństwo wystąpienia i konsekwencje)
- Określenie priorytetów, kierunków działań i wybór działań

Co zawiera?

Plan składa się z części diagnostycznej i programowej. Pierwsza część obejmuje m.in. analizę danych historycznych oraz scenariuszy klimatycznych, prowadzącą do oceny podatności miasta na zmiany klimatu. W części programowej zawarto cel nadrzędny, cele szczegółowe oraz działania adaptacyjne, których realizacja przyczyni się do zwiększenia odporności miasta na skutki zjawisk meteorologicznych i ich pochodnych.

W jakich obszarach zdiagnozowaliśmy największe zagrożenia dla miasta?

Wzrastająca temperatura

- Wzrost temperatury maksymalnej
- Fale upałów
- Okresy bezopadowe z suszą
- Miejska Wyspa Ciepła

Opady

- Deszcze nawalne
- Powodzie nagłe/miejskie

Zanieczyszczenie powietrza

- Zanieczyszczenia pyłowe w okresie zimowym
- Zanieczyszczenia ozonem w okresie letnim

Jakie sektory oceniliśmy jako najbardziej wrażliwe na zagrożenia?

- Zdrowie publiczne/grupy wrażliwe
- Gospodarka wodna
- Transport
- Tereny zabudowy mieszkaniowej o wysokiej intensywności z uwzględnieniem terenów zieleni

Co kryje się pod pojęciami?

Zdrowie publiczne/grupy wrażliwe:

- Osoby > 65 roku życia
- Dzieci < 5 roku życia
- Osoby niepełnosprawne z ograniczoną mobilnością
- Osoby bezdomne
- Infrastruktura ochrony zdrowia

Gospodarka wodna:

- Podsystem zaopatrzenia w wodę
- Podsystem gospodarki ściekowej
- Infrastruktura przeciwpowodziowa

Transport:

- Podsystem szynowy
- Podsystem drogowy
- Podsystem transport publiczny miejski

Tereny zabudowy mieszkaniowej o wysokiej intensywności z uwzględnieniem terenów zieleni

- Zwarta zabudowa historyczna (Stare Miasto)
- Zwarta zabudowa śródmiejska (kwartałowa)
- Osiedla mieszkaniowe – współczesna zabudowa blokowa

Jak przebiega wdrażanie planu?

Wdrożenie planu polega na: koordynacji i monitorowaniu oraz inspirowaniu działań, tworzeniu katalogu dobrych praktyk i współpracy na poziomie regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

Plan adaptacji w liczbach:

- 6 celów szczegółowych
- 32 grupy działań adaptacyjnych, 87 przedsięwzięć
- 8,2 mld PLN szacunkowe koszty
- 25,9 mld zł szacunkowe korzyści
- 17 wydziałów, jednostek i spółek miejskich, biorących udział w tworzeniu planu

Jakie czynniki zadecydowały o sukcesie projektu:

- bliska współpraca z zespołem ekspertów Wykonawcy,
- wykorzystanie znajomości problemów miasta jaką mają przedstawiciele Wydziałów, miejskich jednostek organizacyjnych i spółek miejskich,
- współpraca i wsparcie merytoryczne krakowskiego środowiska naukowego,
- partycypacyjny charakter projektu, z wykorzystaniem warsztatów, konsultacji z interesariuszami i wymiany doświadczeń z innymi miastami metropolitalnymi,
- dostosowanie metodyki do lokalnych uwarunkowań, zgodnie z wytycznymi zawartymi w [*Podręczniku adaptacji dla miast. Wytyczne do przygotowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu*](#), opracowanego przez Ministerstwo Środowiska.

Konsultacje społeczne

Projekt zakładał szerokie konsultacje społeczne, które miały na celu przekazanie istotnych informacji mieszkańcom o jego założeniach oraz planowanym przebiegu.

Konsultacje zostały ogłoszone publicznie we wrześniu 2018r. W pierwotnym kształcie mieszkańcy mogli zgłaszać swoje uwagi do 2 października a pod koniec września mogli skorzystać ze spotkania z ekspertami, w którym wzięli udział także przedstawiciele Wykonawcy firmy Arcadis oraz pracownicy Wydziału GK UMK.

Jednak na wniosek strony społecznej konsultacje zostały przedłużone do 19 października 2018 r. a 17 stycznia 2019 r. został opublikowany Raport końcowy, podsumowujący ich przebieg. Można się z nim zapoznać [tutaj](#)

Więcej informacji na temat prac nad dokumentem oraz przebiegu konsultacji można przeczytać [tutaj](#)

Dowiedz się więcej

- Z Planem Adaptacji Miasta Krakowa do zmian klimatu do roku 2030 można zapoznać się w Biuletynie Informacji Publicznej [tutaj](#)
- Więcej informacji o projekcie ogólnopolskim można znaleźć [tutaj](#)